

PRZEDMIOTOWY

SYSTEM OCENIANIA

Z GEOGRAFII W KL. I-III GIMNAZJUM

1. Założenia dydaktyczne i wychowawcze programu.

Edukacja geograficzna w gimnazjum stwarza uczniowi możliwości do:

- zrozumienia otaczającego nas świata i poruszania się w przestrzeni geograficznej;
- przygotowania do przemian społecznych, gospodarczych i politycznych zachodzących w regionie, kraju i na świecie;
- kształtowania postaw ludzi otwartych, aktywnych, tolerancyjnych i twórczych;
- świadomego podejmowania decyzji.

2. Formy i metody sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia

Przedmiotem oceny są:

- a) *wiedomości*
- b) *umiejętności*
- c) *postawa* - aktywność, systematyczność, samodzielność w pracy, współpracy w grupie, praca domowa, prezentacja przygotowanej samodzielnie siebie pracy.

Ocenie podlegać będzie:

- wiedza (znajomość problemów geograficznych) w szerokim znaczeniu;
- umiejętność logicznego łączenia poszczególnych elementów geograficznych;
- trafność określania zjawisk geograficznych;
- umiejętność posługiwania się atlasem;
- wkład w pracę i przygotowanie się do lekcji;
- aktywność na lekcji (udział w dyskusjach: argumentowanie, przekonywanie);
- formy aktywności dodatkowej (samodzielne przygotowanie referatów, prezentacji multimedialnych, przedstawianie własnych poglądów);

***Stosuje się ocenianie kształtujące, według którego ustalanie kryteriów oceniania – wskazywanie na to, co jest najważniejsze i na co uczniowie powinni zwrócić szczególną uwagę – jest jedną z najważniejszych kwestii podczas złożonego procesu, jakim jest ocenianie. Podstawą oceny kształtującej jest informacja zwrotna uwzględniająca to, co uczeń zrobił dobrze, jak też to, co powinien wykonać inaczej - co wymaga poprawy. Ma ona formę komentarza do pracy ucznia na sprawdzianach działowych oraz ustną informację przy odpowiedzi.**

Uczniowie w toku zajęć lekcyjnych mogą otrzymywać oceny częściowe za:

- krótkie sprawdziany wiedzy – kartkówki (3 ostatnie lekcje);
- odpowiedź ustną (połączoną ze znajomością mapy);
- sprawdzian wiadomości po zakończonym dziale;
- samodzielnie wykonaną pracę domową;
- aktywność na lekcji (lub jej brak);

- przygotowanie do lekcji (przynoszenie zeszytów przedmiotowych i zeszytów ćwiczeń, podręczników);
- krótkie odpowiedzi w toku lekcji;
- pisemne zadania testowe;
- udział w dyskusjach;
- prezentowanie pracy grupy;
- prezentację dłuższych wypowiedzi popartych literaturą;
- sporządzenie map myślowych, posterów;
- wykonanie prac dodatkowych (zaproponowanych przez ucznia lub wskazanych przez nauczyciela), wynikających z zainteresowań ucznia, wiążących się z programem jak i wykraczające poza program np.: własne działania na rzecz środowiska potwierdzone przez dorosłych, przygotowanie materiału do nowej lekcji, zorganizowanie wystawy, konkursu, prezentacji multimedialnych itp.,

Zarówno odpowiedzi ustne jak i pisemne powinny być oparte o umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji: podręcznika, zeszytu ćwiczeń, map różnej treści, rocznika statystycznego, słownika geograficznego, czasopisma, literatury popularno-naukowej. Prowadzi to do praktycznego wykorzystania wiedzy geograficznej co jest głównym celem kształcenia geograficznego,

3. Zasady oceniania i klasyfikacji

1. Uczeń otrzymuje oceny **śródroczną** i **roczną**.
2. Oceny bieżące ustala się w skali od 1 do 6 .
3. Oceny poparte są dokładną i szczegółową informacją o postępach ucznia w których także ocenia jest „postawa” tzn.:
 - » aktywna praca na lekcji: samodzielna, odkrywczą, kreatywną;
 - » systematyczność w przygotowaniu się do lekcji;
 - » samodzielność pracy na lekcji;
 - » umiejętność współpracy w grupie;
 - » praca domowa – jej rzetelność, estetyka, zgodność z tematem i samodzielność wykonania;
 - » prezentacja dodatkowej wykonanej przez ucznia pracy;
 - » frekwencja na zajęciach;
 - » prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń;
 - » udział w konkursach;
4. Sprawdzenie wiadomości odbywać się będzie przez:
 - a) wypowiedź ustną
 - b) prace pisemne (sprawdziany i kartkówki):
 - w formie pytań opisowych i problemów
 - w formie testów
 - ćwiczeń na mapach
 - c) ćwiczenia;
 - d) orientacja na mapie w różnych formach: przy mapie ściennej, w atlasie uczniowskim, na mapie konturowej, na sprawdzianach, kartkówkach;

5. Sprawdziany są dla uczniów obowiązkowe i zapowiadane przynajmniej z dwutygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdziany będą przeprowadzane po opracowanym dziale przedmiotu lub w miarę potrzeb poprzedzone lekcją powtórzeniową.

6. Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub pracy klasowej zobowiązany jest w terminie **dwóch tygodni** od chwili ich przeprowadzenia do zaliczenia materiału, które obejmowały. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może jej napisać z całą klasą (długa choroba, pobyt w szpitalu) termin zaliczenia materiału sprawdzianu musi być uzgodniony indywidualnie z nauczycielem.

7. Uczeń otrzymuje na lekcji do wglądu sprawdzoną i omówioną pracę pisemną, zapoznaje się z jej wynikiem i ewentualne zastrzeżenia zgłasza do nauczyciela. Prace przechowywane są w dokumentacji nauczyciela do końca roku szkolnego.

8. Uczeń ma możliwość poprawienia każdej oceny **niedostatecznej** otrzymanej w wyniku sprawdzianu lub pracy klasowej w terminie nie przekraczającym dwóch tygodni od chwili ocenienia i omówienia. Maksymalną oceną jaką uczeń otrzyma poprawiając sprawdzian jest ocena bardzo dobra.

9. Poprawa sprawdzianu może odbywać się tylko **jeden raz**. Poprawa prac klasowych jest dobrowolna. Otrzymana ocena z poprawy, jest oceną ostateczną i wpisywana jest do dziennika. Nauczyciel nie wpisuje drugiej oceny niedostatecznej z poprawy sprawdzianu. Ocena z pracy zastępuje ocenę poprawianą.

10. Uczeń, który otrzymał śródroczną ocenę **niedostateczną** ma obowiązek poprawy tej oceny. Na zaliczenie materiału obejmującego wiadomości z pierwszego semestru uczeń ma czas jednego **miesiąca** (30 dni) licząc od dnia pierwszych zajęć w nowym semestrze szkolnym. Zaliczenie odbywa się po zakończeniu zajęć obowiązkowych ucznia w dowolnym dniu i terminie wyznaczonym przez ucznia i zatwierdzonym przez nauczyciela. Uczeń, który w przeciągu 1 miesiąca nie ustalił z nauczycielem terminu poprawy lub nie przyszedł na poprawę w wyznaczonym terminie (pomimo iż był obecny tego dnia w szkole) **nie może uzyskać rocznej oceny dopuszczającej** z przedmiotu.

11. Nauczyciel może przeprowadzać krótkie (10 - 15 minutowe) kartkówki bez zapowiedzi z zakresu materiału maksymalnie obejmującego 3 ostatnie tematy lekcyjne.

12. Uczeń nie ma możliwości pisemnej poprawy kartkówki, może natomiast ocenę **ndst** uzyskaną z tej formy sprawdzania wiadomości, poprawić na najbliższej lekcji odpowiadając ustnie z zakresu 3 ostatnich tematów lekcyjnych.

13. Ocena z kartkówki traktowana jest jak ocena z odpowiedzi ustnej, gdyż daje dowód przygotowania się ucznia z 3 ostatnich tematów lekcyjnych.

14. Uczeń ma obowiązek przynoszenia na zajęcia kompletu niezbędnych pomocy do nauki.

15. Dwa razy w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny.

16. Nieobecność na lekcji nie zwalnia ucznia z przygotowania się do zajęć. Jeżeli uczeń był nieobecny na ostatniej (jednej) lekcji ma obowiązek uzupełnienia w zeszycie przedmiotowym tematu z ostatniej lekcji i wykonania zadanej pracy

domowej. Brak takiej pracy domowej oznaczany jest w dzienniku zajęć jako nieprzygotowanie do lekcji.

17. Każdy brak pracy domowej, zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń odnotowywany jest w dzienniku znakiem „-”. Trzy minusy są równoznaczne z oceną ndst i brane są pod uwagę przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej.

18. Przy ocenieniu zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń bierze się pod uwagę systematyczność, poprawność i staranność prowadzenia notatek oraz wykonywania rysunków. Brak systematycznie wykonywanych prac domowych w zeszytach ćwiczeń, wpływa na obniżenie oceny końcowej za prowadzenie zeszytu.

19. Nauczyciel sprawdza zeszyty ćwiczeń na bieżąco, jeżeli uczeń nie zgłosił nauczycielowi na początku lekcji braku pracy domowej, a w trakcie lekcji okazuje się, że jej nie ma, nauczyciel wpisuje ocenę **ndst** do dziennika lekcyjnego i zeszytu ćwiczeń z jednoczesną adnotacją o jej uzupełnieniu.

20. Jeżeli na kolejną, najbliższą lekcję uczeń nie uzupełnia braku pracy domowej, nauczyciel może wystawić kolejną ocenę ndst za nie wykonanie polecenia nauczyciela.

21. Uczeń, który odrobił prace domową, ale jej wykonanie jest identyczne jak praca kolegi/koleżanki (tzn. są te same odpowiedzi lub te same błędne odpowiedzi, te same błędy merytoryczne) otrzymuje ocenę ndst do dziennika i zeszytu przedmiotowego za niesamodzielnie wykonane zadanie domowe. Jednocześnie ma obowiązek poprawy tej pracy i oceny na najbliższe zajęcia.

22. Ocena pracy ucznia jest jawna, obiektywna, umotywowana i systematyczna. O wszystkich stopniach oraz znakach „+” i „-” uczeń jest informowany w momencie ich wystawiania.

4. Kryteria oceniania i zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej

Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne ustalone są w stopniach według następującej skali:

<i>stopień celujący</i>	6
<i>stopień bardzo dobry</i>	5
<i>stopień dobry</i>	4
<i>stopień dostateczny</i>	3
<i>stopień dopuszczający</i>	2
<i>stopień niedostateczny</i>	1

Wiedza i umiejętność ucznia sklasyfikowana została na poziomach :

- **Podstawowym** - obejmuje on poziom konieczny i podstawowy i pozwalają wystawić ocenę dopuszczającą lub dostateczną.

Wymagania na tym poziomie obejmują treści:

- najbardziej przystępne;

- najprostsze i najbardziej uniwersalne;
- najpewniejsze naukowo i najbardziej niezawodne;
- niezbędne na danym i wyższym etapie wykształcenia;
- bezpośrednio użyteczne w pozaszkolnej działalności ucznia.

Ponadpodstawowym - obejmuje poziom rozszerzający, dopełniający i wykraczający odpowiadający odpowiednio ocenom: dobrej, bardzo dobrej i celującej.

Wymagania na tym poziomie obejmują treści:

- bardziej złożone i mniej typowe;
- w pewnym stopniu hipotetyczne;
- przydatne ale nie niezbędne na danym i wyższym etapie kształcenia;
- pośrednio użyteczne w pozaszkolnej działalności uczniów;
- trudne do opanowania;
- najbardziej złożone i unikatowe;
- twórcze naukowo i oryginalne.

K r y t e r i a o c e n i a n i a

A) Ocena za odpowiedź ustną:

Stopień celujący otrzymuje uczeń, którego:

- * odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowania przedmiotem. Treść wykracza poza program nauczania, zawiera wiadomości spoza źródeł podręcznikowych;

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, którego:

- * odpowiedź jest wyczerpująca z zakresie wiedzy podstawowej, rozszerzonej i dopełniającej treść; nie wykracza jednak poza program; poprawna językowo;

Stopień dobry otrzymuje uczeń, którego:

- * odpowiedź jest zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści z zakresu wiedzy podstawowej i rozszerzonej; odpowiedź wyczerpująca, poprawna pod względem językowym.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- * zna najważniejsze treści wiedzy podstawowej i potrafi je zinterpretować. Odpowiedź odbywa się przy niewielkim ukierunkowaniu ze strony nauczyciela. Występują nieliczne błędy rzeczowe i językowe (stosowanie terminów i pojęć)

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, którego:

- * odpowiedź zawiera przynajmniej 50% wiedzy i umiejętności - wiedzę niezbędną do realizacji celów z przedmiotu w toku dalszego kształcenia. Możliwe są liczne błędy merytoryczne i językowe (stosowanie terminów, nazewnictwo, pojęcia). Uczeń zna podstawowe treści i przy pomocy nauczyciela --zasadniczo daje odpowiedź na postawione pytania;

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- * odpowiedź nie spełnia podanych wyżej kryteriów oceny dopuszczającej;

B) Ocena za wypowiedź pisemną:

W wypowiedzi pisemnej brane będzie pod uwagę:

- dobór materiału rzeczowego, zakres wiedzy i poziom merytoryczny (umiejętność doboru i zakres treści, wyjaśnienie zjawisk i procesów, poprawne stosowanie terminów i nazw geograficznych);
- zrozumienie tematu;
- poprawność stylistyczna i kultura wypowiedzi;
- sposób prezentacji jako umiejętność posługiwania się wiedzą;
- samodzielność wykonanej pracy, dokładność wykonanych rysunków, wykresów;
- twórczość i kreatywność w działaniu.

Kryteria oceniania prac pisemnych opracowane na podstawie Statutu	
100% – 85% pkt. możliwych do zdobycia	<i>bardzo dobry</i>
84,99% – 70% pkt. możliwych do zdobycia	<i>dobry</i>
69,99 – 55% pkt. możliwych do zdobycia	<i>dostateczny</i>
54,99 – 40% pkt. możliwych do zdobycia	<i>dopuszczający</i>
poniżej 40% pkt. możliwych do zdobycia	<i>niedostateczny</i>

Uczniowie posiadający informację o obniżeniu wymagań edukacyjnych otrzymują ocenę dopuszczającą po uzyskaniu 31 % maksymalnej liczby punktów. Krótkie sprawdziany nie podlegają poprawie, a ich zakres może obejmować, ostatnie trzy lekcje

C) Ocena za samodzielne wykonanie pracy dodatkowej i prezentacja jej:

Kryterium brany pod uwagę podczas oceniania będzie:

- zrozumienie tematu,
- znalezienie i wybór źródeł informacji
- zakres wiedzy przedmiotowej,
- dobór materiału rzeczowego;
- sposób prezentacji jako umiejętność posługiwania się wiedzą i pojęciami;
- konstrukcja pracy i jej forma graficzna: wstęp, rozwinięcie, zakończenie, wykaz literatury;

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, którego:

- * przygotowanie i przedstawienie pracy wskazuje na szczególne zainteresowania przedmiotem. Treść wykracza poza program nauczania zawiera wiadomości z poza źródeł podręcznikowych; uczeń podejmuje się własnej oceny, przedstawiania i broni swojego poglądu.

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- * przygotowana praca w sposób pełny ujmuje przedstawiony problem; zawiera wszystkie ważne aspekty tematu, przedstawiona jest w sposób ciekawy i nie budzący zastrzeżeń.

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- * przygotowane przez ucznia referaty przygotowane są w sposób poprawny, ale temat nie jest do końca wyczerpany

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, którego:

* przygotowany referat jest zgodny z tematem, ale ujęty jest w sposób pobieżny, brakuje podstawowych zagadnień, praca nie ma poprawnej konstrukcji: wstęp, rozwinięcie i zakończenie

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

* dodatkowa praca samodzielna jest chaotyczna, brakuje logicznego połączenia problemu, a temat przedstawiony jest bardzo pobieżnie i nie do końca zgodny z tematem;

Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, którego:

* przygotowana praca jest nie na temat, uczeń nie potrafi jest przekazać, nie wnosi niczego nowego z zakresu wiedzy

KRYTERIA OCEN ŚRÓROCZNYCH I ROCZNYCH

Ocena śródroczna i roczna wyrażona w skali ocen od I do 6 poparta jest szczegółową i dokładną informacją o postępach ucznia. Podczas wystawiania ocen brane są pod uwagę zdobyte oceny według w/w kryteriów. Ważnym elementem oceny ucznia jest również jego postawa, zaangażowanie w naukę i pracę, a także frekwencja na lekcjach geografii.

1. Oceny semestralna ustalane są na podstawie ocen częściowych uzyskanych w ciągu danego semestru. Na dwa tygodnie przed klasyfikacją nauczyciel informuje ucznia o proponowanej ocenie.
 2. Ocena roczna ustalana jest na podstawie oceny semestralnej i ocen częściowych uzyskanych w II semestrze.
 3. Ocena semestralna nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych
 4. Ocenami głównymi są oceny z prac klasowych, sprawdzianów (kartkówki), odpowiedzi ustne. Pozostałe oceny są ocenami dopełniającymi.
- Przy wystawianiu oceny semestralnej (rocznej) nauczyciel weźmie pod uwagę wyższą ocenę uzyskaną w wyniku poprawy.

Ocenę **celującą** otrzyma uczeń który spełnia w/w kryteria oraz:

- posiada szczególnie oryginalne i twórcze osiągnięcia opierające się na gruntownej wiedzy wykraczającej poza program nauczania dla danej klasy;
- potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości;
- bierze udział w olimpiadzie przedmiotowej (jest laureatem i finalistą olimpiady przedmiotowej).

Ocenę **bardzo dobrą** dla ucznia, który oprócz w/w kryteriów:

- w wysokim stopniu opanował treści dopełniające, rozszerzone o wiedzę wykraczającą poza materiał przewidziany w programie;
- jest systematyczny, wyróżnia się swoją pracą spośród innych uczniów w klasie;
- ma zaliczone wszystkie sprawdziany na ocenę dobrą+ lub wyższą;
- potrafi łączyć i wyciągać wnioski z zadanych problemów geograficznych;
- samodzielnie rozwiązuje zadania o wysokim poziomie złożoności;
- zachowuje wzorową dokładność i staranność w rozwiązywaniu zadań;
- prawidłowo stosuje terminy geograficzne wymienione w osiągnięciach z poziomów: podstawowego i rozszerzonego;

- samodzielnie interpretować fakty i zjawiska oraz bronić swych poglądów.

Ocena **dobra** przysługuje uczniowi, który:

- opanował zakres materiału określony w minimum programowym i nieznacznie go rozszerzył;
- samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim poziomie złożoności;
- zachowuje dokładność i staranność wystarczającą do poprawnego rozwiązywania zadań;
- wypowiada się pełnymi zdaniami;
- ma zaliczone wszystkie sprawdziany na ocenę pozytywną;
- właściwie stosuje terminologię przedmiotową;
- aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod;
- samodzielnie pracuje z podręcznikiem oraz z materiałem źródłowym.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości określone w minimum programowym (ma większość osiągnięć z poziomu podstawowego);
- samodzielnie rozwiązuje proste zadania;
- zachowuje poprawność i staranność wystarczającą do poprawnego rozwiązywania zadania;
- prawidłowo stosuje większość terminów geograficznych wymienionych w osiągnięciach z poziomu podstawowego;
- otrzymał pozytywne oceny za sprawdziany przeprowadzone w danym semestrze, lub zaliczył je podczas jednej poprawy,
- uczęszcza na lekcje i jest do nich przygotowany.
- potrafi z niewielką pomocą nauczyciela rozwiązywać typowe problemy;
- analizuje również podstawowe zależności, próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko.

Ocenę **dopuszczającą** uzyskuje uczeń, który:

- ma problemy z przyswojeniem wiadomości określonych w minimum programowym;
- nie potrafi łączyć zjawisk z określoną przyczyną oraz nie rozumie jakie wywołuje ona skutki;
- nie pisał przynajmniej jednego sprawdzianu i nie ma zaliczonych prac klasowych na ocenę przynajmniej dopuszczającą;
- zapomina o przynoszeniu na zajęcia kompletu niezbędnych pomocy w tym również i zeszytu;
- jego frekwencja jest w powyżej 50% wszystkich godzin lekcyjnych;
- nie jest systematyczny (ma braki w pracach domowych, nie prowadzi systematycznie zeszytu ćwiczeń, prowadzenie zeszytu przedmiotowego budzi zastrzeżenia);
- z pomocą nauczyciela potrafi nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie umie podstawowych wiadomości określonych w podstawie programowej;
- nie rozwiązuje najprostszyc zadań, nawet przy pomocy innych uczniów lub nauczyciela;

- nie zachowuje minimalnej dokładności i staranności, koniecznej do poprawnego rozwiązania zadania;
- nie stosuje terminów geograficznych wymienione w osiągnięciach z poziomu podstawowego;
- ma nie zaliczonych prac klasowych, nie pisał(a) ich, bo jest nie obecny(a) na zajęciach lub nie podjął próby ich poprawy w wyznaczonym terminie;
- frekwencja jest poniżej 50% wszystkich godzin lekcyjnych;
- nie odrabia prac domowych, na każdą lekcję jest nie przygotowany (nie urnie i nie ma niezbędnych pomocy, nie prowadzi zeszytu przedmiotowego)

4. Sposoby informowania rodziców i uczniów o osiągnięciach w nauce.

1. Na początku roku szkolnego na pierwszej lekcji organizacyjnej nauczyciel zapoznaje uczniów z wymaganiami na poszczególne oceny, a także z przedmiotowym systemem oceniania.
2. O przewidywanej ocenie śródrocznej/rocznej rodzice są informowani przez wychowawcę nie później niż na dwa tygodnie przed planowanym rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
3. Wychowawca klasy udziela informacji o postępach ucznia jego rodzicom w czasie zebrań rodzicielskich lub w trakcie spotkań indywidualnych. Informacja o bieżących ocenach uczniów przekazywana jest rodzicom także w postaci notatki w zeszycie przedmiotowym, dzienniczkach ucznia.

Rodzice mają prawo wglądu do prac pisemnych, które przechowywane są u nauczyciela przedmiotu do końca roku szkolnego.

5. Dostosowanie Przedmiotowego Systemu Oceniania z geografii do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi.

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno- pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Rodzaje dysfunkcji:

- Dyskalkulia, czyli trudności w liczeniu

Oceniamy przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia. Uczeń ma, bowiem skłonność do przestawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to jej zapis jest błędny. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że dziecko nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie, więc dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy poprzez koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny -wystawienie uczniowi oceny pozytywnej.

- Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.

Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być

niekonwencjonalne. Np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytać ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. Nie oceniamy czytelności rysunków, estetyki wykonanych konstrukcji geometrycznych, a jedynie ich poprawność.

- Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także

na problemy ze zrozumieniem treści. Dostosowanie wymagań w zakresie formy:

- Krótkie i proste polecenia, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń.

- Inne rodzaje dysfunkcji – ocenianie zgodnie ze wskazaniem poradni.

Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej

W przypadku tych dzieci konieczne jest dostosowanie zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań. Obniżeniu wymagań, które obejmują jednak wiadomości i umiejętności określone podstawą programową. Poprawa prac klasowych odbywać się będzie przy pomocy nauczyciela.

Zastosowanie metod ułatwiających opanowanie materiału. Wymagania co do formy mogą obejmować między innymi:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,

- pozostawiania więcej czasu na jego utrwalenie

- podawanie poleceń w prostszej formie,

- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć

- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu

- unikanie pytań problemowych, przekrojowych

- wolniejsze tempo pracy

- szerokie stosowanie zasady poglądowości

- odrębne instruowanie dzieci

- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie

Zdzisława Strawa-Kubiś